

[Fuglsang.]

kr., dels behøver denne valutaforbedring ikke at være og er heller ikke udtryk for, at der er indtrådt almindelig velstand i Danmark; valutaforbedringen er simpelthen en følge af den mindske import og den forbrugsbegrænsningspolitik, som vi allerede har talt om. Det nævnes med stolthed, at der nu findes masser af varer, eller, som de ærede medlemmer hr. Anker Lau og hr. Weikop sagde: nu kan forbrugerne få lejlighed til at vælge og vrage, næsten som de vil. Ja, det kan siges. Herom vidner butiksvinduerne, og hvad dem angår, er vi efterhånden nået hen til det, som vi længtes efter i 1945. Men hvad i alverden hjælper det, at varerne er der, når folk ikke har råd til at købe dem? Hvad glæde kan en husmoder have af at se, at alle de ting, hun savner i sit hjem, findes omkring i butikkerne, når hun ikke har de nødvendige midler til at købe dem for. Det må forøvrigt være gensidigt, for hvad fornøjelse har de handlende af, at de efterhånden har lagrene i orden, når de mangler de nødvendige kunder?

Også her må regeringen tage sin del af æren og sin del af ansvaret. Hvis der kan tales om økonomisk forbedring, er det, som det forøvrigt allerede er nævnt et par gange, ikke alene regeringens liberaliseringspolitik, der er årsag hertil, men, som det også er sagt, tillige de sidste 4 års ualmindelig gode høst. Ministeren var så glad og stolt over, hvordan rationaliseringen og det frie initiativ har udviklet sig, og den rolle, som dette har spillet; men når man skal se på rationaliseringen og produktionsudviklingen, så er der trods alt også andre instanser, der spiller ind, som f. eks. det danske erhvervs-livs frie initiativ. Jeg tænker bl. a. på, at de rationaliseringseksperter, som er ansat af De samvirkende Fagforbund — formentlig for dollars —, også i høj grad er medvirkende til at amerikanisere det danske produktionsliv; og når der fra socialdemokratiets side tales om årsagerne til arbejdsløsheden, tror jeg, at vi i sandhedens interesse må tilføje, at netop denne rationalisering i den form, den er gennemført, er en ikke ringe medvirkende årsag.

Hvad iøvrigt frit initiativ og fri konkurrence angår, vidner de betænkninger, som trustkommissionen nok så langsomt fremkommer med, ikke just om, at det er den frie konkurrence, der præger erhvervslivet i Danmark i dag.

Endelig: til trods for rationaliseringen fortsætter produktionsstigningen ikke, men tværtimod er der, som det også før er nævnt, tegn på, at produktionen er ved at gå tilbage. Hvis man f. eks. sætter industriens produktionsindeks til 100 i 1949, var den for månederne januar—november i 1951 114 og i fjor kun 108. For landbrugets vedkommende kan f. eks. nævnes, at mælkeproduktionen i månederne januar—november 1951 repræsenterer en værdi af 44,6 mill. kr. i gennemsnit, i 1952 var denne værdi faldet til 41,9 mill. kr. For smørrets vedkommende er tallene henholdsvis 14,4 og 12,9 og for flæskets vedkommende 33,1 og 31,3.

Nej, hvis man tager billedet som helhed, er der så sandt ingen grund til lyssyn. Derimod kan man ikke nægte, at hvis man skal se det udfra de interesser, som den højtærede minister og regeringen repræsenterer, er lyssynet ikke ganske ubegrundet. F. eks. viser en opgørelse af 95 forskellige selskabers regnskabsresultater følgende overskudsudvikling i de foregående år: i 1948 157,8 mill. kr., i 1949 183,5 mill. kr., i 1950 203 mill. kr. og i 1951 323,6 mill. kr. Bare et selskab som Burmeister & Wain møder med et overskud på 28 mill. kr.

Altså de mennesker, de aktionærer, der sidder her, har ingen grund til at klage, men der findes jo andre mennesker i Danmark. Vi kan f. eks. stille os spørgsmålet: Hvad har den sidste tids udvikling bragt arbejderklassen? Og set fra denne synsvinkel er der så sandt ingen grund til nogen som helst form for optimisme. Vi kan f. eks. tage arbejdsløsheden. Den ligger i øjeblikket på omkring 150 000 — det er mennesker, der tilfulde er i stand til at opfylde det ærede medlem hr. Tholstrups krav om at være sparsommelige, men som får temmelig svært ved at opfylde det næste krav, nemlig om rigelige investeringer. Foruden disse 150 000 arbejdsløse findes der i øjeblikket godt 20 000 danske arbejdere i udlandet, og desuden er 33 000 unge mennesker indkaldt til militæret. Det vil med andre ord sige, at der i dag er flere udenfor produktionen eller i hvert fald op imod lige så mange som i de værste krisear først i 1930'erne.

For Danmarks største fagforbunds vedkommende, arbejdsmændene, har formanden, Chr. Jensen, som ved skæbnens mærkelige ironi samtidig er medlem af rationaliseringsudvalget, måttet meddele, at situationen for dette forbunds kasse er katastrofal.